

Dit keer een persoonlijk verhaal van Trijntje de Wit over een presentatie die ze mocht geven en die aanvoelde als de kers op haar carrière-taart. En verder: de mogelijkheid voor scholen om zich aan te melden voor de Hermen J. Jacobsprijs, een oproep voor de realisatie van een LMJD dag en tot slot Klaske Kooistra aan het woord over haar zoon en over kookles.

Een Vlaams avontuur en de kers op mijn taart

Het begon met een mail van Valerie Verstrynghe, doelgroepcoach type 2 (zml) van het leersteuncentrum De Accolade in Waas & Dender. Ooit had zij een studiedag LMJD gevolgd met haar collega's van BuBaO De Vinderij, basisschool voor buitengewoon onderwijs te Lokeren, in Dendermonde. Sindsdien was zij enthousiast aan de gang gegaan met de klankgebaren. Nu kon ze vanuit De Accolade een studiedag organiseren voor ruim vijftig leerondersteuners van leerlingen met een mentale rugzak in het gewone onderwijs.

Dergelijke mailtjes worden altijd meteen doorgestuurd naar Lineke van Oostrum, onze vaste scholingsdocent LMJD. Maar Lineke kon die dag niet en het toeval wilde dat ik die week in Vlaanderen verbleef. En dus werd ik op 19 maart om kwart voor acht 's morgens bij mijn schrijfhuisje in Kasterlee opgehaald door Jan, de man van Ann, een collega van Valerie. Hij reed mij relaxed via de baan van Antwerpen naar Sint-Niklaas.

Twee uur later stopte de auto op de parkeerplaats van de Hogeschool Odisee waar er speciaal voor mij een parkeerplek gereserveerd was en Ann ons opwachtte. Nooit eerder had ik mij zo welkom gevoeld bij het geven van een presentatie.

Welkom aan de poort

Zelfs in de pauze wordt er doorgepraat

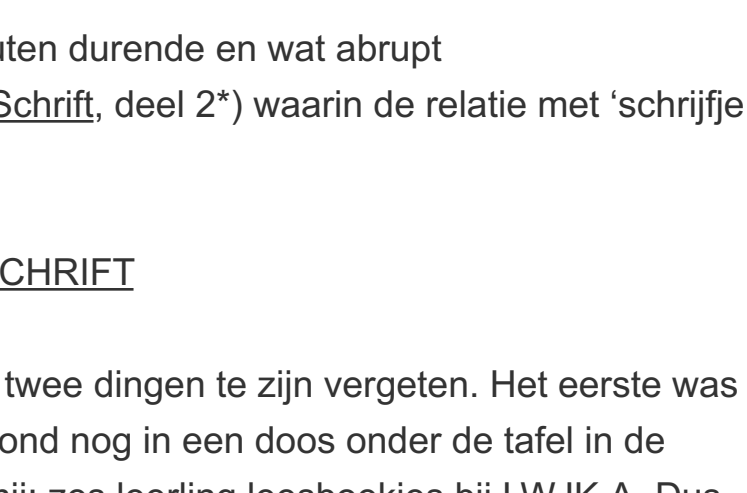
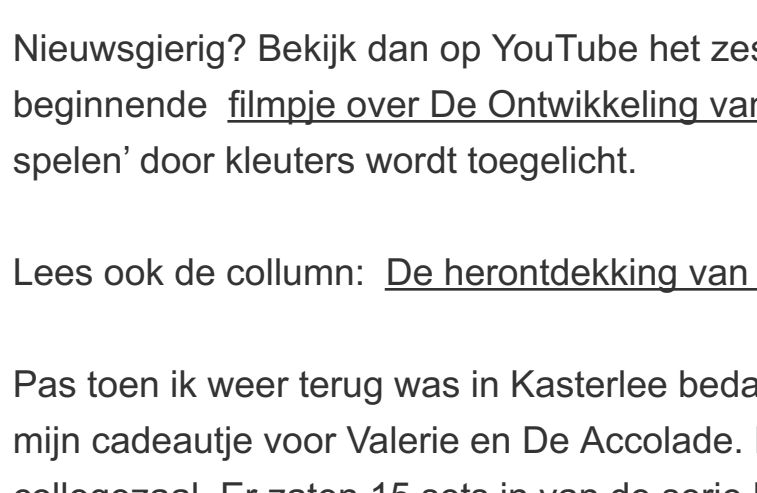

Het voelde goed weer in een collegezaal te staan. De laatste keer was acht jaar geleden op de Hogeschool van Amsterdam voor PABO studenten. Daar hadden ze mijn les gefilmd en dat kwam mij nu bij de voorbereiding goed van pas. De leerstof paste mij nog als een warme jas. Het gaat bij leren lezen immers om de juiste methodiek en het geven van klinkklare instructie. En daarin is na 40 jaar nog niets veranderd als het gaat om het geven van leesles aan leerlingen die alleen met de duidelijkste instructie tot lezen komen.

Mijn boodschap is duidelijk: Maak onderscheid tussen de vaardigheden lezen en schrijven en skip alle instructie die richting schrijven gaat. Wat overblijft is het simpele **aa + p = aap**. Daarbij is die overgang van aa naar p heel belangrijk, want dat is klanksynthese! Daarbij komt dan de letterkennis die je aanleert met de klankgebaren en wat vormenkennis (een lange stok met een rondje bovenaan is een p).

Het was heerlijk mijn verhaal weer te mogen etaleren. Lesgeven voelt voor mij als acteren. De ballon die we gebruiken voor het aanleren van de letter van p werd weer lek geprikt en de breinaald liet weer horen hoe de r klinkt.

Het hele alfabet kwam aan de orde. En ja, dan ben ik in mijn element. [Bekijk dit gebaar in het filmpje met de medeklinkers.](#)

Er werden vragen gesteld die mij uitdaagden te vertellen over de kracht en oorsprong van het beeldschrift. Ook kreeg ik de kans uit te leggen waarom een enkele leerkracht in Vlaanderen de leeslessen begint met hoofdletters en dat dit te verklaren is vanuit de ontwikkeling van Het Schrift*) maar dat dit naar mijn mening niet van nut is voor het leren lezen van een boek. Na twee uur was de act voorbij.

Nieuwsgierig? Bekijk dan op YouTube het zes minuten durende en wat abrupt beginnende [filmpje over De Ontwikkeling van het Schrift](#), deel 2*) waarin de relatie met 'schrijfje spelen' door kleuters wordt toegelicht.

Lees ook de collumn: [De herontdekking van Het SCHRIFT](#)

Pas toen ik weer terug was in Kasterlee bedacht ik twee dingen te zijn vergeten. Het eerste was mijn cadeautje voor Valerie en De Accolade. Het stond nog in een doos onder de tafel in de collegezaal. Er zaten 15 sets in van de serie Leesmij: zes leerling leesboekjes bij LWJK A. Dus boekjes die je lezen kunt als je 10 letters kent. Het was een proefdruk, want de echte boeken mag ik niet zomaar weggeven van mijn verkoper. De proefdruk was gemaakt door het drukkerijtje uit mijn buurt waar mensen werken met hun eigen rugzak. Ze waren wat al te enthousiast aan het drukken geslagen. Jammer om weg te gooien, want al was het niet perfect, het is wel goed. Inmiddels hebben de begeleiders van De Accolade de boekjes gevonden en doen er nu hun voordeel mee.

Het tweede wat ik vergat te zeggen is dat mijn presentatie geen cursus was. Voor de cursus, ook online, moet je zijn bij Lineke van Oostrum. Hierbij alsnog: [www.jufinbeeld.nl](#).

Ik wil Valerie Verstrynghe bedanken voor de kans die ik kreeg mijn verhaal nog eens te doen. Ik blijf op de achtergrond actief, want mijn pc weet niet hoe oud ik ben en Hans Driezen blijft de materialen verkopen. Renier Vermaak blijft de Pictoschrijver onderhouden en verbeteren. Cobi Visser stuurt de Pictoboekenclub aan, Lineke van Oostrum verzorgt de scholing, en leesbegeleiders in heel Nederland en Vlaanderen die vanuit hun eigen bedrijfjes werken kunnen op mijn steun blijven rekenen. Al moet ik wel zeggen dat de Vlaamse leesbegeleiders nog wat bescheiden zijn. Voelen zij nog een onnodige drempel om zich aan te melden als leesbegeleider LMJD en vermeld te worden op de website [www.lezenmoetjedoén.nl](#)? Gelukkig heb ik dit laatste wel kunnen zeggen in Sint-Niklaas.

Dit lijkt wel een afscheidsbrief, maar dat is het niet. Samen gaan we door op de ingeslagen weg, want Lezen moet je dóén!

Trijntje de Wit

PS: Wil jij ook leesbegeleider worden? Meld je dan aan bij Cobi Visser, die ook de pictoboekenclub coördineert contact@pictoboekenclub.nl

2*) Deel 1 is nog in productie.

Hermen J. Jacobs-prijs 2024

Het bestuur van het Hermen J. Jacobsfonds is op zoek naar inspirerende voorbeelden. Kent u of bent u een persoon of organisatie die een bijzondere prestatie heeft geleverd ten aanzien van de kwaliteitsverhoging van het speciaal onderwijs of het onderwijs aan kinderen met specifieke onderwijsbehoeften in het regulier onderwijs?

Stuur dan je voordracht vóór 30 juni 2024 naar de [Stichting Hermen J. Jacobsfonds](#). De winnaar ontvangt een geldprijs van € 10.000,--

Met hartelijke groet,
Namens het bestuur van het Hermen J. Jacobsfonds,
Dr. J.G. Brandsma, voorzitter

Oproep locatie LMJD dag

We zouden graag af en toe een LMJD-dag willen organiseren voor leesbegeleiders LMJD en mensen die dit misschien wel zouden willen worden. Een dag waarop het uitwisselen van ervaring en materiaal centraal staat. Naar ons idee een mooie en nuttige uitdaging voor een school met een VSO afdeling.

Programma:
- in de ochtend uitwisseling van ervaring met LMJD en de Pictoschrijver met een bijdrage van Cobi Visser
- een lunch verzorgt door VSO leerlingen
- in de middag uitwisseling van eigen materialen en een bijdrage van een van de leesbegeleiders LMJD

Welke school wil haar deuren hiervoor open zetten?
De school bepaalt zelf de datum. De Stichting Picto Nederland betaalt de onkosten voor de catering en zet de leerlingen die de catering verzorgen in het zonnetje.
Dit aanbod geldt zowel voor Nederland als voor Vlaanderen.

Annemarie Wassink is zo'n leesbegeleider LMJD die de methodiek van Lezen moet je dóén toepast voor zowel kinderen als voor de bewoners van een instelling voor volwassen mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast maakt zijn pictoboeken voor startende lezers met gehoorproblemen, zie [pictoboekenclub.nl](#).

Uit de praktijk, een bijdrage van Klaske Kooistra

Onze zoon heeft Neurofibromatose. Dit is een complexe aandoening die zich onder andere uit door vlekken op de huid. Maar ook in motorische problemen, leerproblemen en zo nog wat dingen. Wat en wanneer je iets krijgt is niet te voorspellen helaas. Bij de één verloopt het mild, bij de ander is het ernstig. Onze zoon zit er tussenin. Hij is lichamenlijk gezond maar heeft wel de motorische en leerproblemen. Al noem ik het liever uitdagingen.

Hij begint nu te snappen en weten van lezen! Dat die stomme woorden en letters iets betekenen. We lezen nu elke avond en hebben vandaag samen een spelletje gemaakt dankzij de Pictoschrijver. Het spel heet brillogo. Je moet dobbelen en op welke kleur je komt dat worden moet je lezen en dan tekenen. De ander moet dan raden wat het is. Dit konden wij dus nooit doen want ja we zijn met twee en als ik moet raden kan ik niet lezen... ik heb nu een aantal kaartjes met Picto erbij gedaan en nu kunnen we het spel WEL doen.

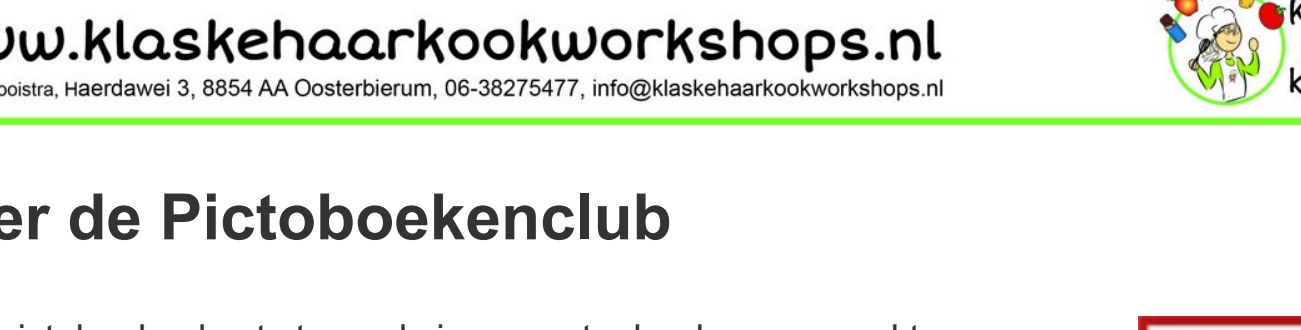

Na enkele maanden schrijft Klaske:
We lezen inmiddels zelf wat minder met picto's omdat het gewone lezen steeds beter gaat. Maar het pictolezen is wel een kick start geweest.
Nu gebruik ik de picto's voor het kookdiploma voor de kinderen aan wie ik kookles geef. Aan het einde krijgen ze allemaal een diploma met daarop omschreven wat ze hebben geleerd. Niet alleen in woord maar ook met picto's, want ik weet uit ervaring dat lezen niet vanzelfsprekend is. Binnenkort ga ik een kookles geven aan een groep jongeren waarvoor lezen ook niet vanzelfsprekend is. Ik wil dan de recepten gaan omzetten in picto's zodat ze zelfstandig aan de slag kunnen.

Groeten,
Klaske Kooistra

kookdiploma

Heeft laten zien dat hij/zij kan:

www.klaskehaarkookworkshops.nl

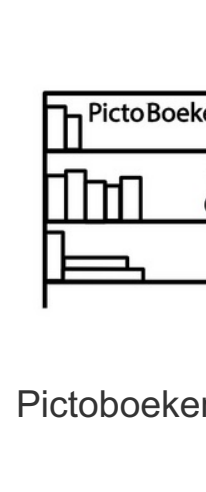
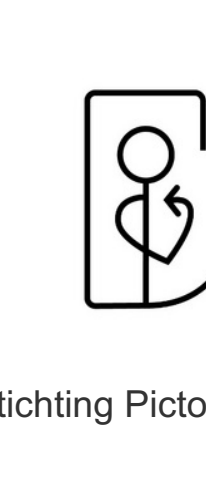
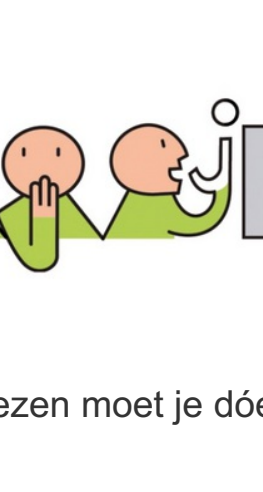

Over de Pictoboekenclub

In de pictoboekenkast staan al vier receptenboeken, gemaakt voor jongeren, door leerkracht Ank Thomas in Antwerpen.

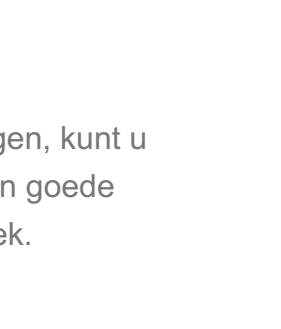
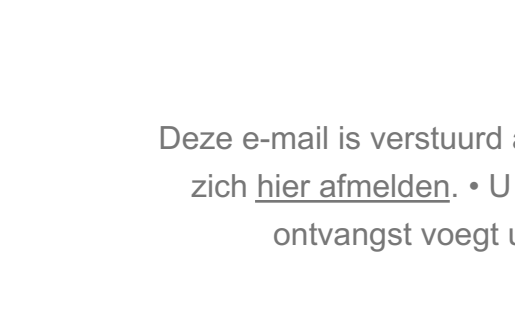
Cobi Visser is coördinator Pictoboekenclub, www.pictoboekenclub.nl

De Pictoboekenclub is ook te vinden op de sociale media. Zij lift mee op de Facebookgroep Lezen moet je dóén en heeft een eigen Instagramaccount.

Met een vriendelijke groet van het team Lezen moet je dóén.

Deze nieuwsbrief is een gezamenlijk uitgave van Lezen moet je dóén, Stichting Picto Nederland en de Pictoboekenclub.

Medewerkers

Verkoop: Hans Driezen, hans@lezenmoetjedoén.nl, lezenmoetjedoén.nl
Scholing: Lineke van Oostrum, lineke@lezenmoetjedoén.nl, jufinbeeld.nl
Advies aan scholen bij aanschaf: Lia Verweij, lja@lezenmoetjedoén.nl
Pictoboekenclub: Cobi Visser, contact@pictoboekenclub.nl, pictoboekenclub.nl
Kijken en Kiezen: Henk ten Cate, kijkenenkiezen.nl
Pictoschrijver Applicatiebeheer: Renier Vermaak, renier@pictoschrijver.nl

Stichting Picto Nederland: Trijntje de Wit, contact@pictoschrijver.nl, pictoschrijver.nl

Kijk ook even op:
lezenmoetjedoén.nl
pictoboekenclub.nl

Wilt u ook een schoolbezoek van het team Pictoschrijver?
Laat het ons weten via contact@pictoschrijver.nl.

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}. • Als u geen e-mails meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u nieuwsbrief@pictoschrijver.nl toe aan uw adresboek.

